

Łódź, dnia 22 maja 2017r.

Pracownicy
Wydziału Postępowań Przygotowawczych
i Wywiadu Skarbowego
byłego Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi

Pan Grzegorz Bierecki

Przewodniczący Senackiej Komisji

Budżetu i Finansów Publicznych

W związku z będącym w toku procesem legislacyjnym dotyczącym projektu *ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw*, **pragniemy zwrócić uwagę na krzywdzące podejście i niesprawiedliwe potraktowanie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, będących wcześniej pracownikami wyodrębnionych komórek Urzędów Kontroli Skarbowej w pionie policyjnym**. Chodzi tu o grupę funkcjonariuszy i pracowników byłych Urzędów Kontroli Skarbowej, którzy dostali propozycje pełnienia służby w strukturach Krajowej Administracji Skarbowej. Grupa ta w skali kraju stanowi marginalną część obecnych zasobów kadrowych funkcjonariuszy KAS, a wedle przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1947 ze zm.) również posiadała uprawnienia „policyjne” i na ich podstawie wykonywała swoje obowiązki służbowe. Projekt procedowanej obecnie ustawy w art. 3 ust. 1 pkt 7 dotyczącym wysługi emerytalnej wymienia okresy służby w Służbie Celnej oraz Służbie Celno-Skarbowej pomijając ewidentnie okres pracy w Kontroli Skarbowej.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego dotyczącym uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby Celnej (sygn. akt K 39/13) pominięcie funkcjonariuszy Służby Celnej w ustawie emerytalnej, którzy wykonywali zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404 ze zm.) było niezgodne z art. 32 Konstytucji. Zatem wszyscy funkcjonariusze, którzy wykonywali zadania polegające m.in. rozpoznawaniu, wykrywaniu, zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw w zakresie obrotu towarowego z zagranicą, jak również przestępstw i wykroczeń określonych w Kodeksie Karnym Skarbowym oraz ściganiu ich sprawców, zdaniem Trybunału Konstytucyjnego powinni takie uprawnienia posiadać. **Czy nie tożsamo powinno być**

z pracownikami Wydziałów Postępowań Przygotowawczych, Wydziałów Realizacyjnych oraz Wywiadu Skarbowego byłych Urzędów Kontroli Skarbowej, którzy wykonywali bardzo zbliżone zadania i posiadali szerokie uprawnienia w tym zakresie, a którzy na skutek przeprowadzonej niedawno reformy, łączącej struktury celne i skarbowe, będą pełnić służbę wspólnie z funkcjonariuszami celnymi w ramach nowopowstałej Krajowej Administracji Skarbowej?

Zupełnie niezrozumiałym i nielogicznym jest fakt, iż właśnie nas pomija się w obecnie procedowanej ustawie emerytalnej dla funkcjonariuszy. Należy przypomnieć, że identycznie jak funkcjonariusze celni, tak my również do tej pory pełniliśmy służbę w szczególnych okolicznościach, często w niekorzystnych warunkach atmosferycznych i porze nocnej. Podobnie jak i oni niejednokrotnie wykonywaliśmy nasze obowiązki służbowe z narażeniem życia i zdrowia. Nierzadko pozostawaliśmy do dyspozycji pracodawcy 24 godziny na dobę. W ramach powierzonych obowiązków, zarówno inspektorzy kontroli skarbowej – jako finansowe organy postępowania przygotowawczego, jak i pracownicy komórek organizacyjnych, wykonujących zadania określone w art. 38 ust. 4 ustawy o kontroli skarbowej, faktycznie wykonywali czynności procesowe w zakresie prowadzonych śledztw i dochodzeń, często pod nadzorem prokuratorów, poza tym podejmowali szereg koniecznych i wynikających z toku postępowania czynności rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych :

- rozpoznawali popełniane na gorącym uczynku wykroczenia i przestępstwa skarbowe, w ramach prowadzonych czynności służbowych w trakcie akcji mandatowych,
- przeprowadzali czynności zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstw i wykroczeń skarbowych w wypadkach niecierpiących zwłoki,
- dokonywali na miejscach popełnienia czynów zabronionych legitymowania osób, zatrzymania rzeczy, oględzin miejsc i rzeczy, przeszukania pomieszczeń i pojazdów,
- dokonywali rozpoznania i typowania miejsc popełnienia czynów zabronionych, a następnie planowali i organizowali czynności dochodzeniowo-śledcze, w tym przeszukania i oględziny tych miejsc; w których brali czynny udział, często kierując grupą pracowników i wykonując skonkretyzowane zadania w ramach tych czynności;
- sporządzali stosowne protokoły i dokumenty procesowe z przeprowadzanych w terenie czynności służbowych (wystawianie mandatów, protokoły odmowy przyjęcia mandatu, protokoły zatrzymania, przeszukania, oględzin), dokonywali na miejscach przesłuchania świadków, przedstawiali podejrzanym zarzuty w trybie art. 308 § 2 kpk i przeprowadzali czynności przesłuchania podejrzanych,
- wykonywali postanowienia Prokuratora w zakresie zatrzymania rzeczy mogących stanowić dowody w sprawie lub podlegające zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych, przepadku, środków kompensacyjnych (art. 217 kpk)
- podejmowali czynności doręczania wezwań świadkom i podejrzanym, przesłuchiwanie świadków w miejscach zamieszkania;
- zbierali konieczny materiał dowodowy przy wykorzystywaniu i przeszukiwaniu baz danych, informacji internetowych, innych czynności rozpoznawczych;

- sporządzali analizy pod kątem odpowiedzialności karnej, analizowali materiał dowodowy w zakresie przepływu fakturowego i finansowego, sporządzali tablice poglądowe celem okazania, sporządzali schematy działań grup i powiązań podmiotów.

Pracownicy wyodrębnionych komórek, jakie funkcjonowały w ramach Kontroli Skarbowej, to jest pracownicy Wywiadu Skarbowego oraz Wydziałów Realizacyjnych, na podstawie przepisów ustawy o kontroli skarbowej wykonywali zadania typowo policyjne polegające na rozpoznawaniu, zapobieganiu i wykrywaniu przestępstw i przestępstw skarbowych. W tym celu Wywiad Skarbowy prowadził czynności operacyjno-rozpoznawcze, wśród których znajdowały się:

- kontrola operacyjna (uzyskiwanie i utrwalanie treści rozmów, uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne, uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej)
- niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi
- wykorzystywanie osobowych źródeł informacji,
- posługiwanie się dokumentami legalizacyjnymi,
- użycie środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej,
- obserwacja.

Wymienione uprawnienia i zadania w sposób jednoznaczny wypełniają znamiona „czynności policyjnych”, określonych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Nadmienić należy, że pracownicy trzech wymienionych komórek organizacyjnych przy wykonywaniu swoich obowiązków ściśle ze sobą współpracowali i uzupełniali się posiadanymi kompetencjami, nierzadko w systemie całodobowych dyżurów.

Pracownicy wyodrębnionych komórek Kontroli Skarbowej podlegali innym procedurom naboru niż pozostali pracownicy. Kandydaci do pracy we wskazanych jednostkach musieli spełnić określone kryteria:

- zdać egzamin sprawności fizycznej określony w rozporządzeniu Ministra Finansów, identyczny jak egzaminy do innych służb.
- poddać się badaniu wariografem, badanie to jest wymagane wyłącznie w służbach specjalnych takich jak Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Straż Graniczna,
- badaniom psychologicznym,
- uzyskać poświadczenie bezpieczeństwa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego do tajemnicy państwowej o klauzuli Ściśle Tajne.

Niewątpliwie nie jesteśmy tak liczną grupą zawodową jaką są funkcjonariusze Służby Celnej i z pewnością nie mamy tak prężnej reprezentacji w postaci związków zawodowych jak oni. Być może dlatego, podczas procedowania nad zmianami w ustawie emerytalnej dla funkcjonariuszy o nas zapomniano. Nie zmienia to jednak faktu, że dotychczasowe lata naszej służby dla Ojczyzny powinny być docenione na równi z funkcjonariuszami Służby Celnej, z którymi od 1 marca tego roku mamy wykonywać wspólne zadania w ramach struktur Krajowej Administracji Skarbowej, również jako funkcjonariusze.

Ponadto chcielibyśmy zwrócić uwagę, że skoro decyzja ustawodawcy o wyłączeniu funkcjonariuszy Służby Celnej z kręgu podmiotów wskazanych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym wg Trybunału Konstytucyjnego była decyzją naruszającą Konstytucję RP, to brak uwzględnienia w przedmiotowej ustawie specyfiki pracy (właściwej dla pozostałych służb mundurowych) **Wydziałów Postępowań Przygotowawczych, Wydziałów Realizacyjnych oraz Wywiadu Skarbowego byłych Urzędów Kontroli Skarbowej** nosi znamiona nierównego traktowania obywateli wobec prawa. Jeżeli Trybunał Konstytucyjny uznał, że punktem odniesienia przy konieczności przyznania funkcjonariuszom Służby Celnej odpowiedniej ochrony emerytalnej są cechy wspólne łączące pozostałe formacje mundurowe, to pominięcie nas jest zróżnicowaniem niczym niezasadnionym i tym samym prowadzi do naruszenia konstytucyjnej zasady równości.

W proponowanym kształcie ustawy, ustawodawca opiera się na uprzywilejowaniu wyłącznie funkcjonariuszy Służby Celnej, gdyż tylko wobec nich wydany został przedmiotowy wyrok. Pragniemy jednak zaznaczyć, że o ile wyrok wiąże co do konieczności uprzywilejowania funkcjonariuszy Służby Celnej, to nie oznacza, że pozbawia tym samym możliwości uwzględnienia również innych grup zawodowych, wykonujących zadania o takim samym charakterze, a rozumowanie to powinno wynikać poprzez analogię. Skoro w uprzywilejowane prawa emerytalne należy wyposażyć funkcjonariuszy Służby Celnej ze względu na specyficzny charakter ich pracy, to należałoby przyznać te przywileje również innym funkcjonariuszom, wywodzącym się z dawnych Urzędów Kontroli Skarbowej, którzy również wykonywali specyficzne i stresujące czynności, w zróżnicowanych warunkach, przy pełnej dyspozycyjności do służby, podległości służbowej, możliwości przeniesienia na inne stanowisko służbowe czy w końcu ponosili ryzyko utraty zdrowia i życia. Natomiast przy pracach legislacyjnych, wyrok Trybunału Konstytucyjnego winien być aktem pomocniczym w procesie tworzenia sprawnie działającego systemu emerytalnego funkcjonariuszy urzędów celno-skarbowych, tym bardziej w obliczu nowo zawiązanej Krajowej Administracji Skarbowej.

Mając na względzie powyższe argumenty oraz to, żeby w sposób kompleksowy i sprawiedliwy dopełnić reformę Krajowej Administracji Skarbowej, zwracamy się z prośbą o uwzględnienie następujących propozycji i wniesienie stosownych poprawek do projektu tej ustawy podczas prac w komisji senackiej:

➤ Art. 1 pkt 9 procedowanej ustawy otrzymuje brzmienie:

„9) w art.13 w ust. 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„1. Jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celno-Skarbowej i w Służbie Więziennej traktuje się:”

b) w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) okresy zatrudnienia pracowników Urzędów Kontroli Skarbowej i Ministerstwa Finansów, wykonujących obowiązki służbowe w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 8, poz. 65 ze zm.) oraz w komórkach organizacyjnych, zajmujących się wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 38 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 8, poz. 65 ze zm.)”

➤ W art. 20 pkt 1 procedowanej ustawy po lit. b) dodać lit. c)

b) po ust. 8a dodaje się ust. 8b w brzmieniu:

„8b. Przepis art. 150 ust. 8a nie dotyczy pracowników Urzędów Kontroli Skarbowej i Ministerstwa Finansów, wykonujących obowiązki służbowe w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 8, poz. 65 ze zm.) oraz w komórkach organizacyjnych, zajmujących się wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 38 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 8, poz. 65 ze zm.)”

➤ Art. 22 procedowanej ustawy otrzymuje brzmienie:

„**Art. 22.** 1. Pracownikowi, który przyjął propozycję pełnienia służby, okres służby uprawniający do świadczeń z ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin liczy się od dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby w Służbie Celno-Skarbowej, określonego w propozycji pełnienia służby z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Pracownikowi, który przed przyjęciem propozycji pełnienia służby, był pracownikiem Urzędu Kontroli Skarbowej lub Ministerstwa Finansów, wykonującym obowiązki służbowe w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 11g ust. 1, art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 8, poz. 65 ze zm.) albo w komórce organizacyjnej, zajmującej się wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 38 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 28 września 1991r. o kontroli skarbowej (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 8, poz. 65 ze zm.) do okresu służby uprawniającego do świadczeń z ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin wlicza się, okres stażu pracy w wymienionych komórkach.

3. Funkcjonariuszowi Służby Celnej i funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej okresy, o których mowa w art. 150 ust. 8 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 88, 244, 379 i 708), w art. 22b ust. 8 i art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r.

poz. 1641, ze zm.) oraz w art. 99 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 i 1948) nie są traktowane jako okresy służby, ani okresy równorzędne ze służbą w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.”

Pracownicy
Wydziału Postępowań Przygotowawczych
i
Wywiadu Skarbowego
byłego Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi